

Univerzitet Crne Gore
Fakultet političkih nauka

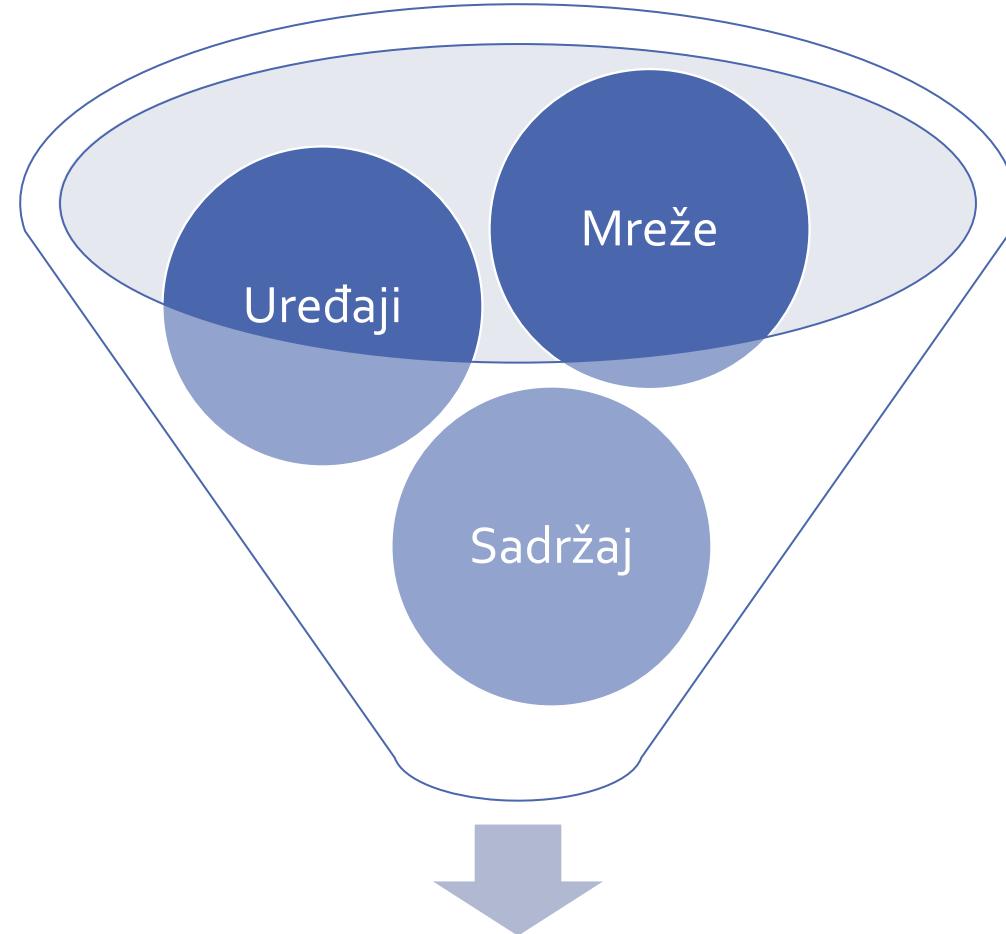
Medijska konvergencija i publika

Drugo predavanje – *Modeli konvergencije i analiza transmedijskog sadržaja*

2. oktobar 2023. godine

Modeli medejske konvergencije

I model – Flinov model konvergencije

Konvergencija (Flynn 2000)

I model – Flinov model konvergencije

- Konvergencija **uređaja**, prema Flinu, podrazumijeva situaciju kada su dva različita uređaja, sa različitim namjenama, spojena u jedan uređaj
- Primjer?

Izvor: New York Times, Ryan Whitwam

I model – Flinov model konvergencije

- Flin tvrdi da se konvergencija uređaja neće desiti, ako se korisnici ne prilagode novim uređajima i ako potražnja za uređajima ne bude na visokom nivou

I model – Flinov model konvergencije

- Konvergencija **mreže**, prema Flinu, podrazumijeva spajanje internetskih i komunikacijskih servera
- Primjer?

Izvor: Google Play

I model – Flinov model konvergencije

- Konvergencija **sadržaja**, prema Flinu, podrazumijeva kreaciju i konzumaciju istog sadržaja na različitim platformama
- Primjer?
- Upotreba audio-knjiga, tableta za čitanje i štampanih knjiga

Izvor: <https://www.businessinsider.com/guides/tech/best-kindle>

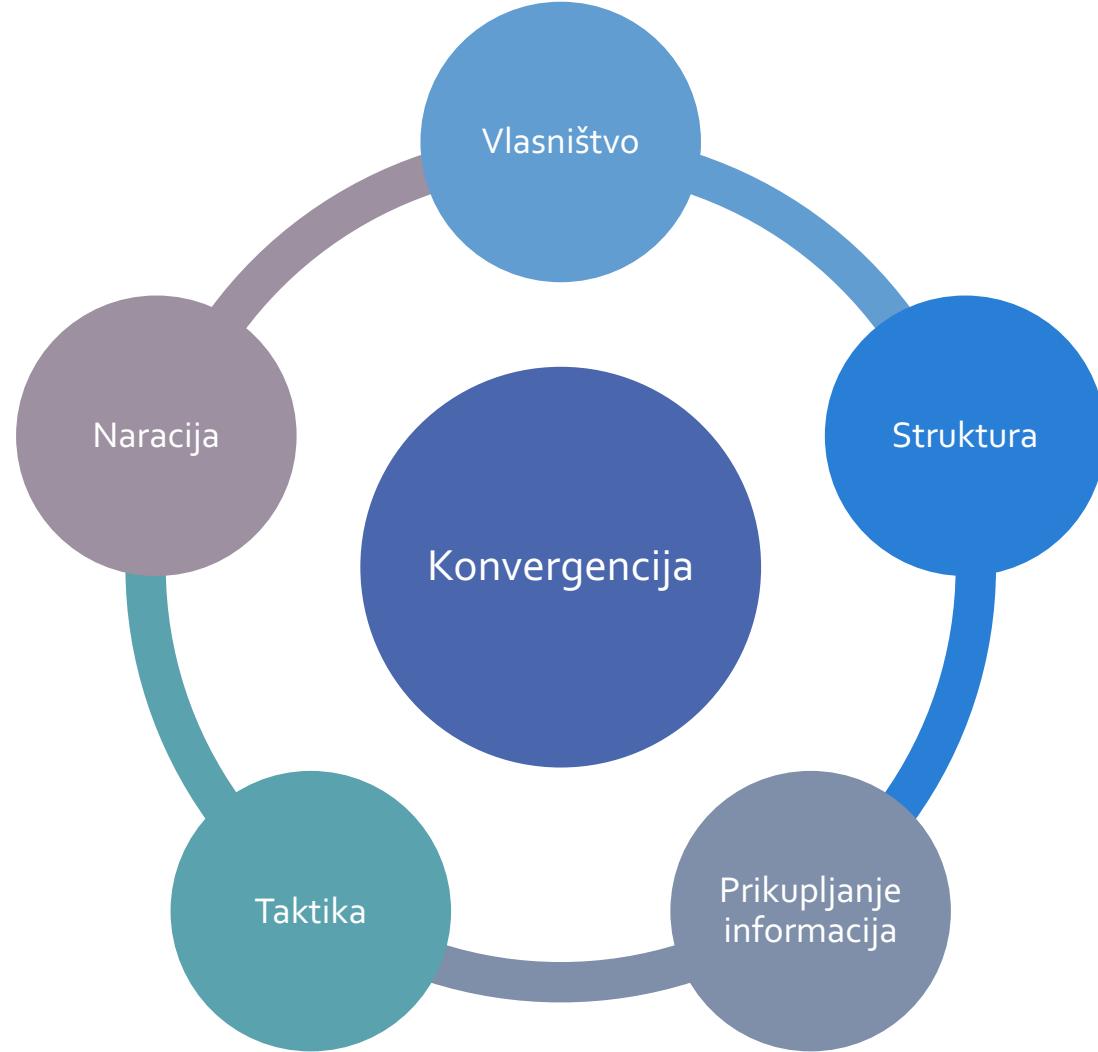

Izvor: <https://readingpartners.org/blog/audiobooks/>

I model – Flinov model konvergencije

- Flin problematizuje konvergenciju sadržaja jer smatra da je nemoguće da konzumenti na **svim** platformama pristupaju istom sadržaju
- Flin tvrdi da je konvergencija uslovljena ponašanjem konzumenata. Ako oni ne pokazuju interesovanje za konzumaciju sadržaja na različitim platformama i upotrebu hibridnih uređaja, onda **nema** konvergencije.

II model – Gordonov model konvergencije

II model – Gordonov model konvergencije

- Konvergencija vlasništva se odnosi na vlasništvo nad kompanijama koje se bave različitim medijskim produktima
- Primjer?

Izvor. netflix.com

II model – Gordonov model konvergencije

- Taktička konvergencija se odnosi na promociju sadržaja (npr. tehnoloških kompanija) na različitim platformama
- Primjer?

Naslovna • Vijesti • Tehno

Xiaomi lansirao Xiaomi 13T seriju

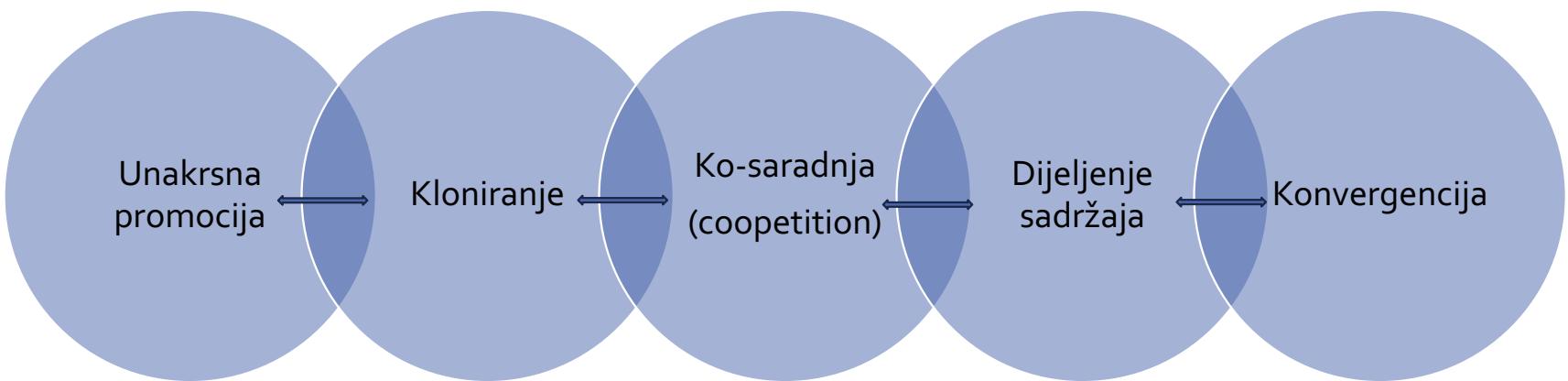
Xiaomi je predstavio najnovije modele iz Xiaomi 13T serije, dizajnirane za korisnike širom svijeta koji su spremni da oslobode svoju kreativnost.

Izvor: vijesti.me

II model – Gordonov model konvergencije

- **Konvergencija strukture** je kada su urednici u redakcijama opremljeni multimedijalnim vještinama.
- **Konvergencija u prikupljanju informacija** se odnosi na tzv. “backpacking journalism”, kada novinari i novinarke nose svu svoju opremu sa sobom, kako bi produkovali sadržaj za različite platforme (audio, video i slično).
- **Konvergencija naracije** se odnosi na nove načine za predstavljanje informacije na različitim kanalima komunikacije (npr. neće biti isti sadržaj u dnevniku, na portalu ili na YouTube kanalu).

III model – DDS (Dejli, Demo i Spilmen) model konvergencije

III model – DDS model konvergencije

- Unakrsna promocija je upotreba riječi i/ili vizuelnih elemenata za promovisanje sadržaja koji proizvodi partner i koji se pojavljuje u mediju partnera (npr. kada emiter poziva gledaoce da pročitaju priču koja se pojavljuje u novinama ili novine objavljaju logo televizijskog partnera).

III model –
DDS model
konvergencije

CDM

DRUŠTVO

Televizija E pojačala informativni programski segment: Emisija Presjek svakog radnog dana

⌚ 06/06/2023 15:46 Izvor: Cdm

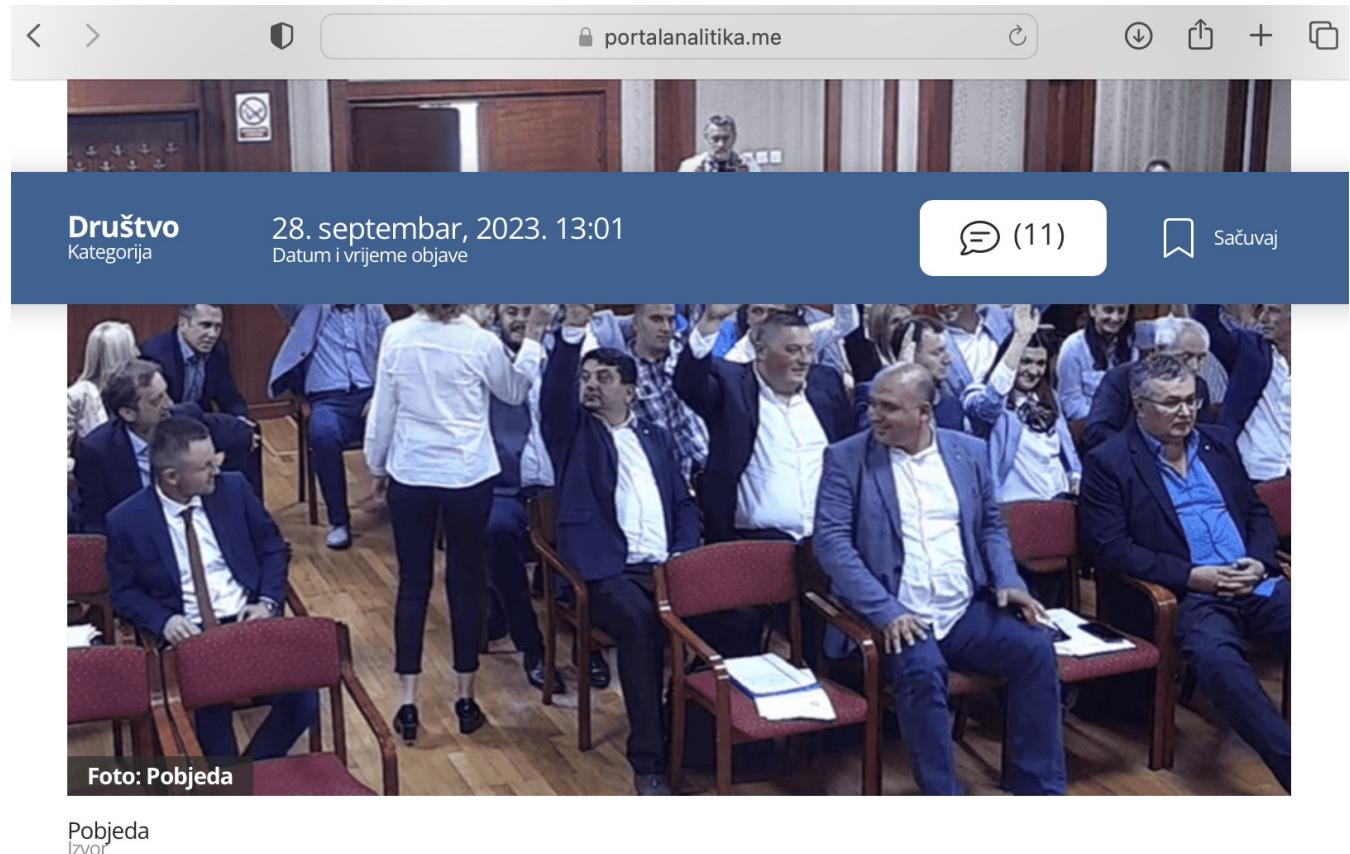

TV E

III model – DDS model konvergencije

- Kloniranje je u suštini neuređeno prikazivanje partnerovog proizvoda (npr. sadržaj iz novina ili vijesti se ponovo objavljuje na veb lokaciji partnera ili veb portalu).

III model – DDS model konvergencije

III model – DDS model konvergencije

- Ko-saradnja je kada partneri sarađuju tako što dijele informacije o odabranim pričama, ali se i dalje takmiče i proizvode originalan sadržaj (npr. kada se novinski reporter pojavi u emisiji kao stručnjak da razgovara o priči).

III model – DDS model konvergencije

- Dijeljenje sadržaja se dešava kada se partneri redovno sastaju kako bi razmijenili ideje i zajednički razvili posebne projekte (npr. izvještavanje o izborima ili istraživački rad).

III model – DDS model konvergencije

- Konvergencija je nivo na kojem partneri imaju zajednički zadatak/dio redakcije, a priču razvijaju članovi tima koji koriste snage svakog medija da najbolje ispričaju priču (npr. multimedijalni projekat koji sadrži detaljan tekst za štampanje i veb , fotografije i video, audio, grafike, pretražive baze podataka i druge interaktivne elemente).

Otvorena pitanja

- Najtingejl (Nightingale 2007) identificuje nekoliko izazova koji su svojstveni medijskoj konvergenciji:
  - 1) Prvi izazov proizilazi iz činjenice da su stari mediji i kulturne industrije bili nepripremljeni, a često i otporni na uticaj koji digitalni mediji imaju na njihove osnovne poslovne aktivnosti. Ljudi više ne zavise od medija koji objavljaju informacije kada im to odgovara – ljudi sada rutinski kreiraju, pozajmjuju, dijele, pa čak i kradu sadržaj koji su kreirali drugi;
  - 2) Autorska prava i zaštita sadržaja su ugroženi, a medijske kompanije zarađuju na ilegalnoj distribuciji sadržaja;
  - 3) Treći izazov za medijsku konvergenciju nastaje zato što je društveno umrežavanje zasnovano na „dijeljenju“, a medijske industrije zajednički sadržaj dominantno koriste za komercijalne transakcije.

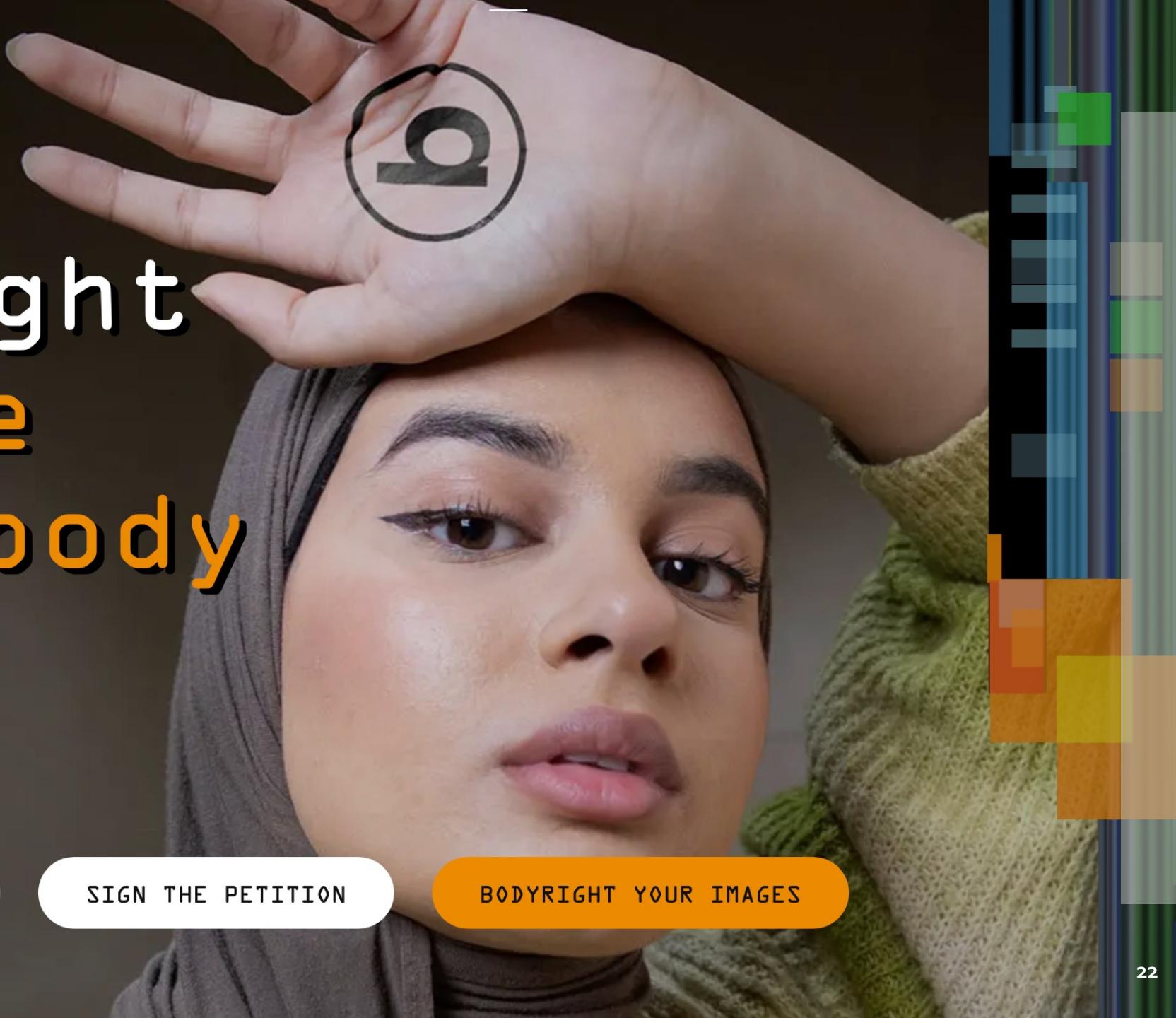
...
A new
copyright
for the
human body

[WATCH THE VIDEO](#)

[SIGN THE PETITION](#)

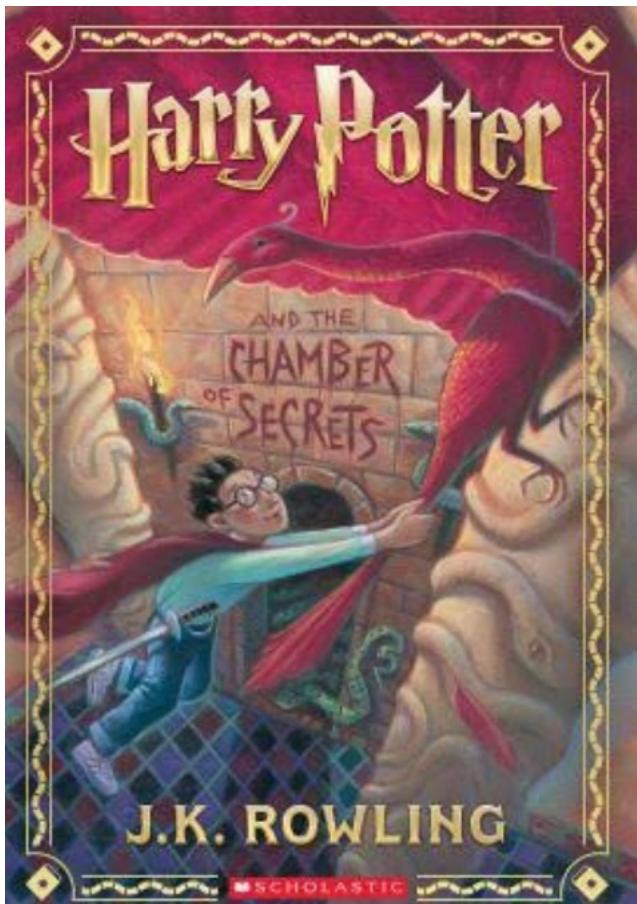
[BODYRIGHT YOUR IMAGES](#)

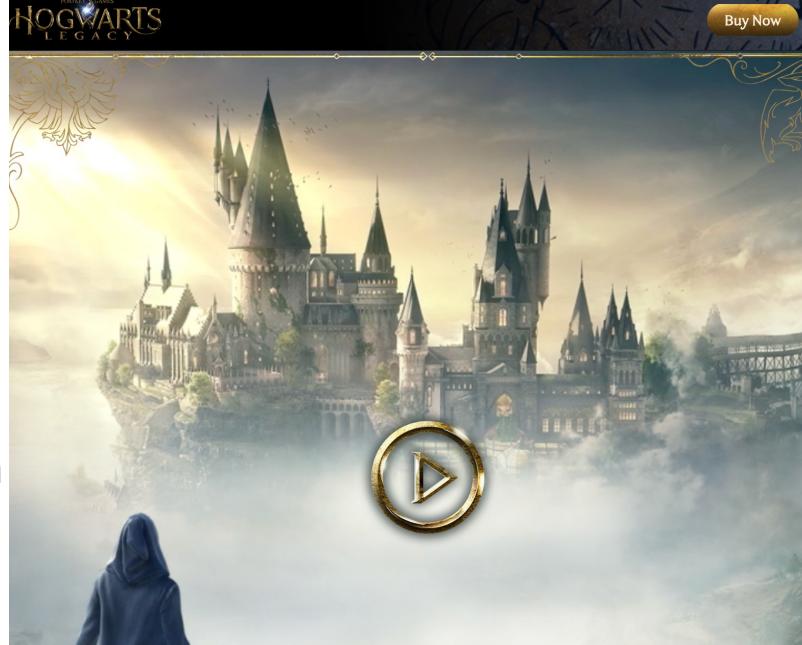
Analiza transmedijske konvergencije sadržaja

Šta je transmedijski sadržaj?

- Dženkins (2006) je tvorac izraza “transmedia storytelling”, odnosno *transmedijska naracija*
- Termin se odnosi na “pričanje” i prenošenje **jedne** priče **različitim** medijskim kanalima “u cilju stvaranja jedinstvenog i koordinisanog iskustva zabave. U idealnom slučaju, svaki kanal na svoj način doprinosi pričanju priče” (Jenkins 2007, 12).

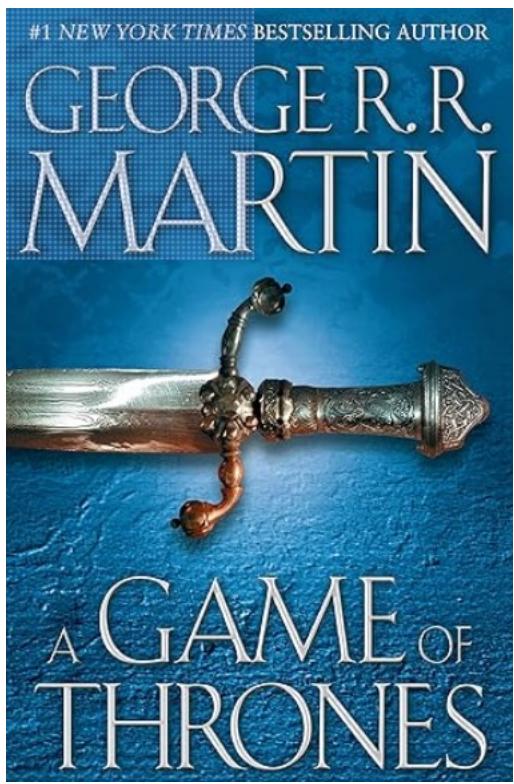
Knjiga

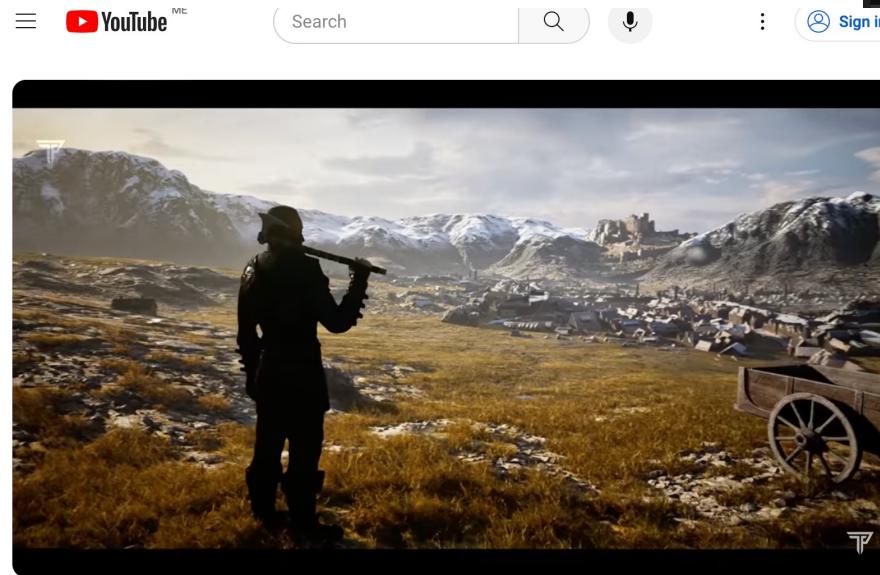
Video igra

A screenshot of the IMDb movie page for "Harry Potter and the Philosopher's Stone". The page includes the movie's title, original title, year, rating, and runtime. It features a thumbnail of the movie poster and a still from the film showing Harry Potter in a classroom. A "Play trailer" button is visible. Below the main image, there are links for "24 VIDEOS" and "99+ PHOTOS". The page also includes genre tags: Adventure, Family, Fantasy. A summary of the plot is provided, along with user ratings and reviews.

Film

Knjiga

Game of Thrones - Open World Game in Unreal Engine 5 | Concept Trailer

Subscribe

17K

Share

Save

Video igra

IMDb All Search IMDb Sign In Use app

Episode guide 73 > Game of Thrones

TV Series • 2011–2019 • 18 • 57m

+ Play trailer with sound 3:19

99+ VIDEOS 99+ PHOTOS

Serija

Transmedijski sadržaj

- Dženkins tvrdi da bi priča bila transmedijska, neophodno je da svaki medij sam za sebe publici bude dovoljan da shvati priču u cjelini.
- “Korisnik medijskog sadržaja ne treba da pročita knjigu da bi mogao da uživa u filmu ili da igra igricu”(Jenkins 2006, 98).

Transmedijski sadržaj i adaptacija/remedijacija

- Transmedijski sadržaj treba razlikovati od medijske adaptacije/remedijacije
- Dejvid Botler i Ričard Grusin govore o konvergenciji, kao o *remedijaciji*
- Remedijacija je proces u kojem mediji prisvajaju različite medijske forme, tehnike i značenja (Botler i Grusin 1999, 225).
- Film baziran na noveli je primjer medijske adaptacije/remedijacije, tu nemamo transmedijski sadržaj nego samo prelazak sa jednog medijuma (kanala komunikacije) na drugi
- Transmedijski sadržaj je mnogo šira forma koja uključuje raznovrsne medijske oblike istovremeno (film, serija, predstava, muzika, video igra...)

Transmedijski sadržaj i brending/marketing

- Transmedijski sadržaj treba razlikovati od brending i marketing proizvoda velikih kompanija

987 × 476

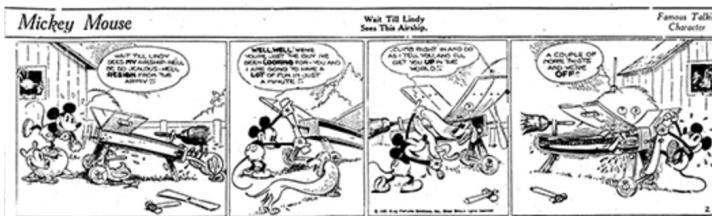
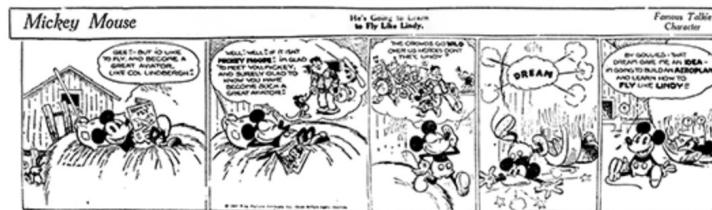

Transmedijska naracija, novina ili ne?

- Transmedijska naracija/sadržaj nije nastala u 21. vijeku ili naglim tehnološkim razvojem
- Potreba da se jedan isti sadržaj prenese na različite načine postojala je još od antičkog perioda, ako ne i ranije (oslikavanje zidova, klesanje kamena, duborez...) (Schiller 2018, 101)
- Tehnologija nije **stvorila** transmedijsku naraciju, ali je doprinijela njenom ubrzavanju i razvoju

Kratki animirani film "Miki Maus"
pušten još 1930. godine

Miki Maus strip 1930.
godine

Miki Maus radijska
serija 1938. godine

Važne teme u transmedijskoj naraciji

- 1) Autorstvo postaje kolektivno
  - U kolektivnom autorstvu je teže identifikovati idejne tvorce (lako je pronaći ko je napisao knjigu o Hariju Poteru, ali ne i čija ideja je pokrenula istoimenu video igru)
- 2) Transmedijski sadržaj zavisi od publike (kultura participacije o kojoj je govorio Dženkins). Transmedijski sadržaj počiva na „fan“ kulturi i kulturi zabave (neko ko obožava Harija Potera, vjerovatno će čitati knjigu, gledati filmove i igrati igre)
- 3) Kako će buduće tehnološke inovacije uticati na transmedijski sadržaj?

Google Glass: What Happened To The Futuristic Smart Glasses?

Google Glass smart glasses were once slated as the next big thing in tech. While they no longer exist, the technology lives on in future products.

BY JOE GVORA   UPDATED APR 30, 2023

GLASS

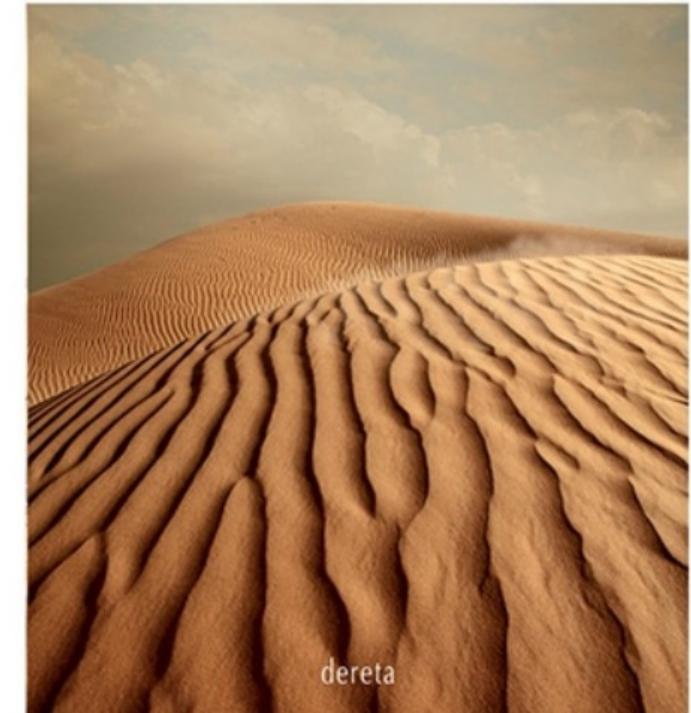
Thank you for over a decade of innovation and partnership. As of March 15, 2023, we will no longer sell Glass Enterprise Edition. We will continue supporting Glass Enterprise Edition until September 15, 2023.

For more information visit our [Help Center](#).

Primjer

Fridrih Niče

Tako je govorio
Zaratustra

dereta

Izvor: delfi.rs

Primjer

- Fridrih Niče – *Tako je govorio Zaratustra*
- Polazište analize: književno djelo
- Forme konvergencije:
  - a) ekranizacija (filmovi, serije, emisije);
  - b) pozorišna adaptacija;
  - c) muzika;
  - d) manje forme (ilustracije, stripovi)
  - e) ...

O autoru

- Ovaj dio prezentacije treba da sadrži biografske podatke i stručni osvrt iz literature o autoru/ki, kao na sljedećem primjeru:
- Niče je prvi “jasno istakao vrijednost ljudskog opstanka bez moralnih i hrišćanskih idealja. Iako to nije uspio najjasnije da odredi, ona ga je pokretala i opsijedala čitavog života.” (Rastović 2020, 5).

O djelu

- Ovaj dio prezentacije sadrži najvažnije informacije o književnom djelu koje je polazište istraživanja
- *Tako je govorio Zaratustra*, sadrži Ničeove najznačajnije koncepte i ideje, njegov najradikalniji način razmišljanja, kao i njegovu najtežu pobunu protiv cijele tradicionalne filozofije.
- Potrebno je predstaviti:
  - 1) kontekst u kojem je djelo nastalo;
  - 2) glavne poruke djela;
  - 3) kakve je reakcije djelo izazvalo.

Konvergirani sadržaj

- U ovom dijelu prezentacije predstavljamo različite primjere konvergentnog sadržaja koji su nastali iz originalnog djela

Primjer -
ekranizacija

≡ **IMDb** All ▾ Search IMDb

All topics

Rope

1948 · PG · 1h 20m

NOTHING EVER HELD YOU LIKE ALFRED HITCHCOCK'S ROPE JAMES STEWART IN COLOR BY TECHNICOLOR PRESENTED BY WARNER BROS.

ALFRED HITCHCOCK TELLS A STORY YOU WILL NEVER FORGET!

Play trailer 2:26

2 VIDEOS

99+ PHOTOS

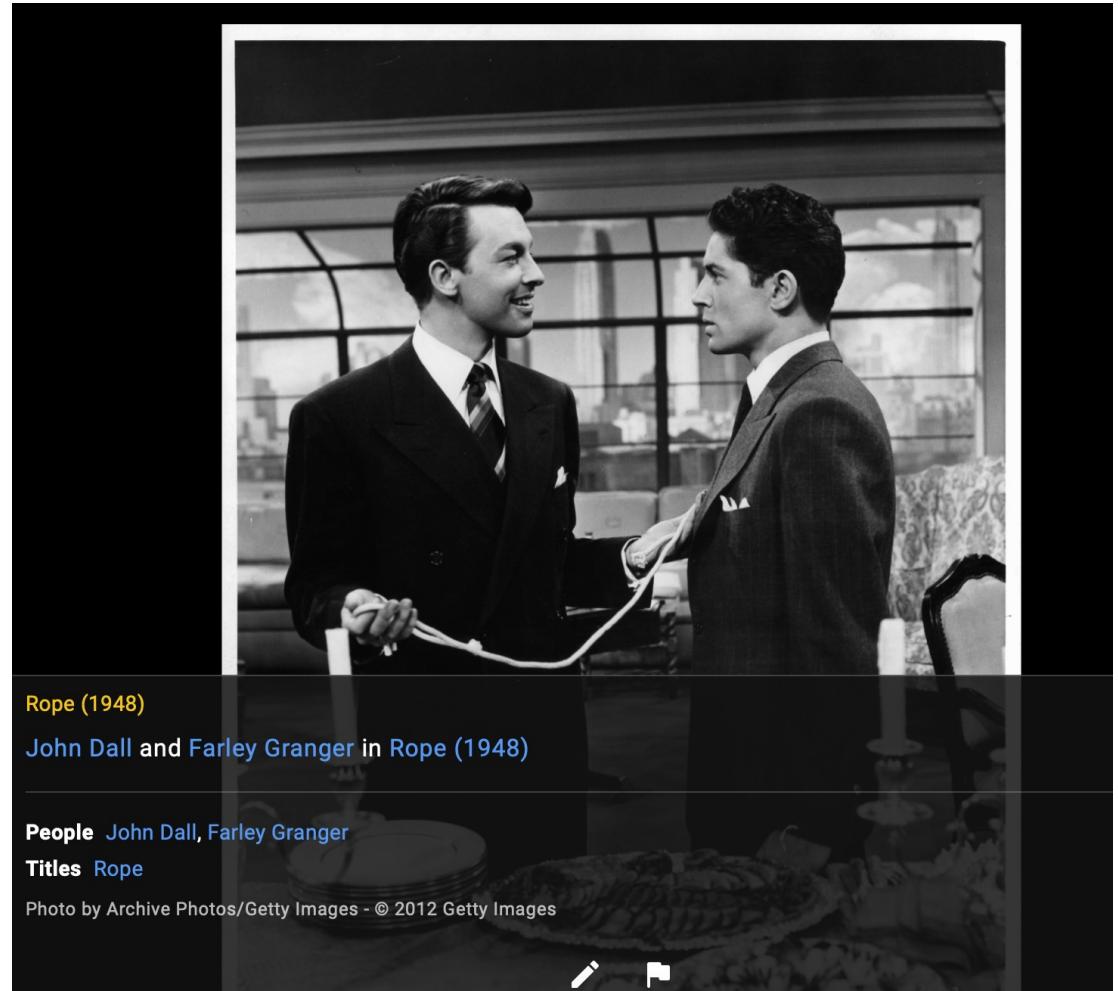
Crime Drama Mystery

Two men attempt to prove they committed the perfect crime by hosting a dinner party after strangling their former classmate to death.

Primjer - ekranizacija

U filmu Rope (Konopac/Uže) Alfreda Hičkoka, dva studenta Brendon i Filip, ubijaju konopcem svog bivšeg druga iz razreda Dejvida Kentlija.

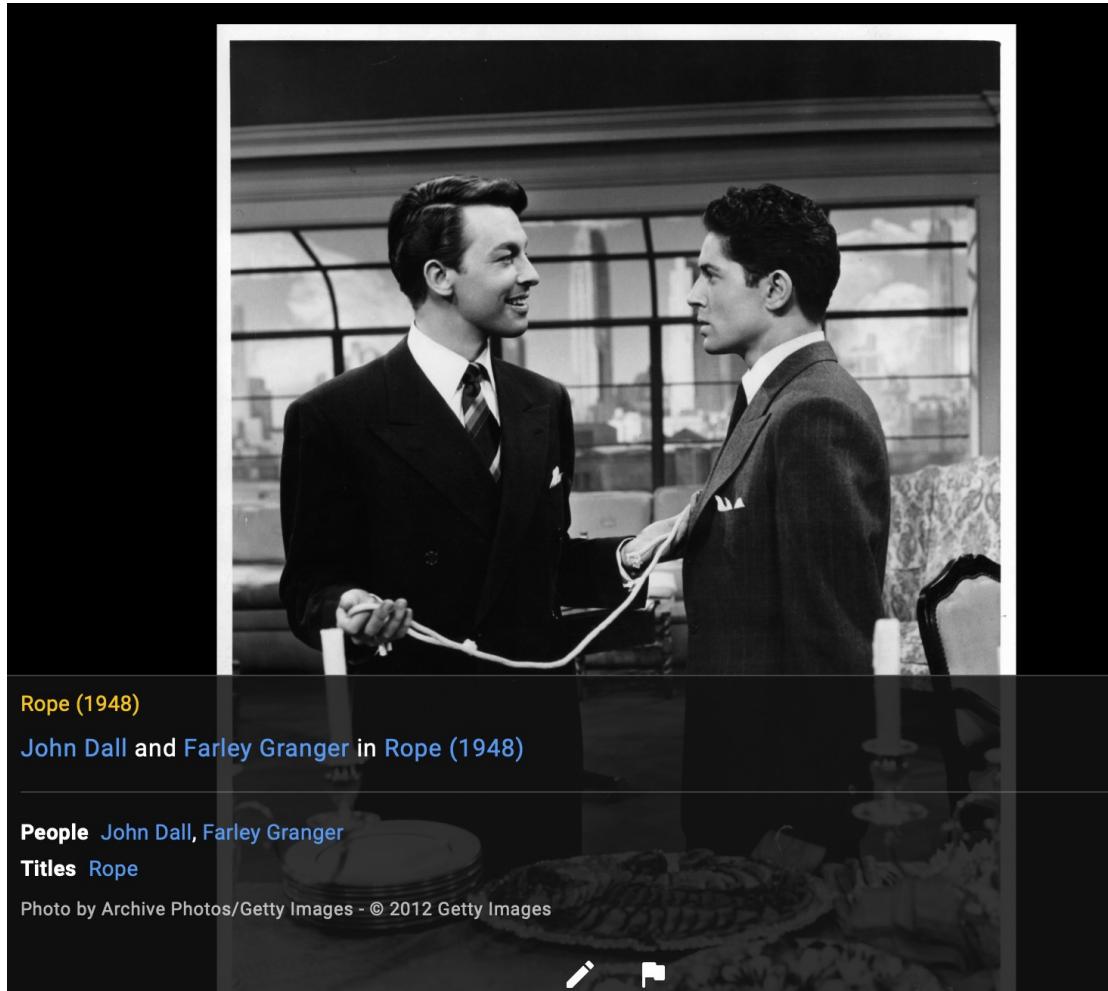
Film je sastavljen od samo osam, veoma dugih kadrova, Hičkohova tehnika koja je trebalo da oponaša interakcije u „stvarnom životu“.

Izvor:imdb.com

Primjer - ekranizacija

Brendon i Filip kriju tijelo u sobi u kojoj se nalazi porodica ubijenog mladića, njihov profesor filozofije i njihovo društvo, kako bi dokazali genijalnost zločina.

Rope (1948)

John Dall and Farley Granger in Rope (1948)

People John Dall, Farley Granger

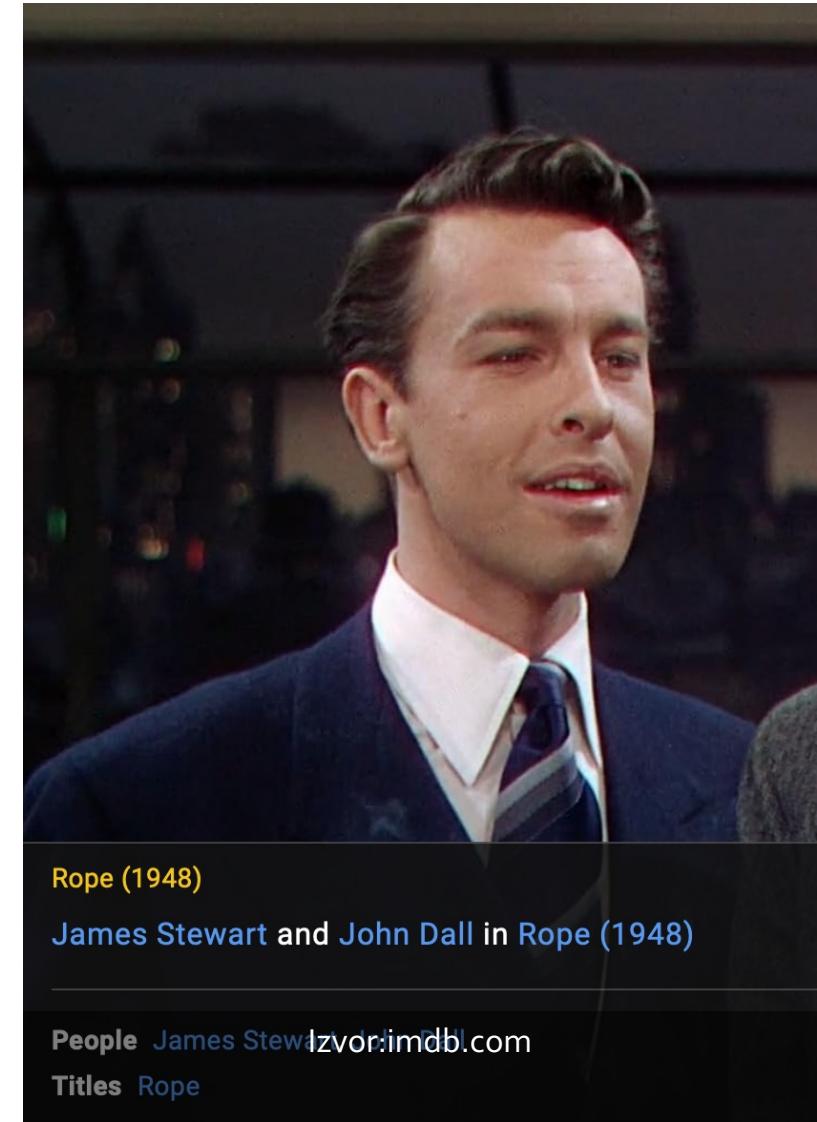
Titles Rope

Photo by Archive Photos/Getty Images - © 2012 Getty Images

Izvor:imdb.com

Primjer - ekranizacija

Brendon, koji je idejni tvorac ubistva, tvrdi da je vođen
Ničeovim idejama.

Rope (1948)

James Stewart and John Dall in Rope (1948)

People James Stewart zvor:imdb.com

Titles Rope

Primjer - ekranizacija

Njegov drug Filip ga slijepo sluša, ali ipak ima unutrašnje dileme i konflikte zbog ubistva koje su počinili.

Izvor:imdb.com

Tako je govorio Zaratustra i Uže

- Ovaj film sumira određene ideje Ničeovog natčovjeka i njegovu tezu da je "bog mrtav"
- Brendon shvata ubistvo Dejvida kao izraz njegove i Filipove moći (*volja za moć* kao važan Ničev koncept)
- Standardni, konvencionalni moral je samo za inferiorne ljudi, dok istinski superiorni mogu sami stvoriti novi i viši moral.
- Ničeanski natčovjek stvara sopstvena moralna pravila, dajući prednost vrlinama kao što su hrabrost i smjelost. Oni "žive svoje živote kao umjetnici".
- Brendon se uvijek žalio da nema više umjetničkih sposobnosti, sve dok nije shvatio da samo ubistvo može postati umjetnička forma.

Tako je govorio Zaratustra i Uže

Prednosti i mane konvergencije

U ovom dijelu predstavljate prednosti i mane konvergentnog sadržaja koji ste analizirali

PRIMJER

- **PREDNOSTI:**
  - Film sadrži centralne Ničeove koncepte iz originalnog djela
  - Film djelo komunicira širokoj publici
  - Film prikazuje koliko je lako zloupotrijebiti Ničeove koncepte natčovjeka i volje za moć
- **MANE:**
  - Film ne daje pun uvid u Ničeovu filozofiju (Dženkinsova teza o svrsi transmedijske naracije)
  - Sadržaj filma nije lako "svarljiv" za laičku javnost koja nije imala dodira sa Ničeom

Druge forme konvergencije

- U ovom dijelu prezentacije navodite druge primjere konvergencije koji su relevantni za analizu

Xenosaga Episode III: Also Sprach Zarathustra

17.7M subscribers

Subscribe

Video igra

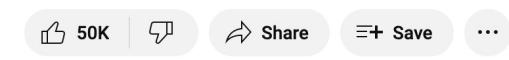

Strauss: Also sprach Zarathustra / Dudamel · Berliner Philharmoniker

Berliner Philharmoniker
486K subscribers

Subscribe

Kompozicija

Thus Spoke Zarathustra: A Book for All and None

Audiobook

By: [Friedrich Nietzsche](#)

Audio knjiga

Izvor: [audiobook.com](#)

Zaključak prezentacije

- Sumira glavna saznanja do kojih ste došli